

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

אתכה לשוגה

פתיחות ליום הכיפורים

Yemima Mizrachi, edited by Yikrat Friedman
Waiting for Teshuvah: Ideas for Yom Kippur

הרבנית ימימה מזרחי, בעריכת יקרת פרידמן
מחכה לתשובה - פתיחות ליום הכיפורים

© כל הזכויות שמורות לימימה מזרחי ויקרת פרידמן, פרשה ואישה, 2018

ספרי מגיד, הוצאת קורן ירושלים
ת"ד 4044 ירושלים 9104001
טל': 02-6330533 פקס: 02-6330534
www.maggidbooks.com

עורכת ראשית: גילה פיין
עורכת משנה: שירה פינסון
גהה: אפרת גרוס
עימוד: רינה בן גל
עיצוב פנים ועטיפה: אליהו משגב

ריכזנו באתר פרשה ואישה תכנים רבים נוספים של הרבנית ימימה מזרחי - במתנה.
אם תרצה/י להעשיר את עולמך בעוד מהתוכן הזה, כנס/י לכאן: www.parasha.org

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני, או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

כריכה קשה, מסת"ב 978-965-526-267-4 ISBN

נדפס בישראל 2018 Printed in Israel

לעילוי נשמת אבי מורי,
שיצאה נשמתו בטהרה
בכ"ג במרחשוון ה'תשע"ח
ונפטר, כשהוא מפויס עם העולם

תוכן העניינים

ix

מבוא

חלק א: נושאת עוון

3	לְה, אֵלִי, תְּשׁוּקָתִי
7	שוטטו בחוצות
11	שוב חוזרת
14	זה עוזר, להצטער
17	באמת אנחנו מלאכי אדם
21	שבה לקוות
23	נשברו לוחות ליברך?
27	על חלות והתחלות
30	בדמעות שאת בוכה
32	תורת המהפכים
36	התוספות הקטנות של החיים
40	מה עשׂית?
43	געגועים לשמיים
48	עבודה זוגית עדינה

חלק ב: להתפלל עם העבריינים

53	עבריינים, הגיע זמן אמונתכם
59	מילה קטנה לאנשי האמת והצדק
62	חורצת גורלות
64	זמן שמיים

66	מיומנה של מקרבת רחוקות א
69	מיומנה של מקרבת רחוקות ב
71	מיומנה של מקרבת רחוקות ג
76	אליזבט, רק רציתי להגיד לך...
78	תשובת המחאה החברתית
80	קשורה לחיים?
85	הסטיקר החדש

חלק ג: יחסי אנוש – זה "סדר העבודה"

91	עד שיִרצה את חברו
95	דקה לפני ההדלקה
98	לסלוח אי־אפשר – מה כן?
102	עוד יוסף בני חי
108	למסגר את הסיפור מחדש
112	תפילת הנפגעות
114	על מזל ועל גורל
118	חמש עצות לסליחה אפקטיבית
124	בלי זיוף
126	איש ואישה סולחים אחרת
128	מריבות קדושות
132	לעוף אל הצפוף – אישה־ציפור
140	מצילים את הכוהן הגדול

חלק ד: עם היד על הלב

145	הווידוי – מחיצות נשברות בחושך
149	בוודאות, זו לא את
152	אֶשְׁמְתִּי? לא – אֶשְׁמְנוּ
155	להחזיר אותיות למקומן

חלק ה: עטופים ברחמים

159	עטופה ב־יג מידות הרחמים
163	יג המידות כוידוי אלטרנטיבי
168	כמה את שוקלת?

חלק ו: נמעט כיפור

173	שבע סעודות כנגד שבע ברכות
176	כפרות
178	שולחן סעודה מפסקת
179	הדלקת הנרות ו"ברכת הבנים"

חלק ז: בבואו אל הקודש ובצאתו מן הקודש

185	תפילת כל נדרי (נוסח ספרד)
186	מילים של אושר
189	אסירה בכלא של מילים
191	עצה למתקשים לצום
194	אַל נוֹרָא עֲלֵיָהּ
196	בשרו נא גאולה בשעת הנעילה

מבוא

לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב וכיום הכיפורים¹ – למה?
מפני שאלה שני ימים שבהם אישה מחכה לתשובה. ירצה? ארצה?
אני? נתרצה? שני ימים שבהם התשובה "מצאתי, מצאתי את שאהבה
נפשי"² – מהדהדת בחלל האוויר.

שני אלה ימי חותם, שימני כחותם על לבך, כחותם על זרועך, כי עזה
כמות אהבה.³

בשני הימים האלה נישאות ברוח המילים "שא נא". בט"ו באב: בחור,
שא נא עיניך וראה,⁴ וביום הכיפורים: אָנָּא אֵל נָא שָׂא נָא סֵלַח נָא.⁵

שני ימי אהבה גדולים, אולי הגדולים שבמועדי לוח השנה היהודי.

-
- 1 תענית ד, ח.
  - 2 שיר השירים ג, ד.
  - 3 שם ח, ו.
  - 4 תענית ד, ז.
  - 5 נעילה של יום כיפור.

בשני הימים הללו מושגת קרבה דווקא מכוח פתיחת מעברים בין אדם לזולתו. רק כשנאוויר את המעברים שבין האדם לרעהו, את העברות שבין האדם לחברו, נברא שם מעבר נפלא לחתן וכלה, לייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, לאהבה גדולה, שעולה וצומחת מלוחות שבורים. אלה שני ימים של חיים ומוות, לא פחות. ימים של ספרים נפתחים. ימים שבהם אין איש או אישה או ילד או ילדה שלא מחכים לתשובה הגדולה: **סְלַחְתִּי כְדָבָרְךָ**.⁶

במשך השנה אנחנו מציבים, לא אחת, את הזולת בסימן שאלה גדול ומטילים ספק בטובו וכך אי־אפשר לחזור. לא "חוזרים בשאלה", רק התשובה מחזירה אדם לזרועות רעהו. ונדמה שהגיעה העת שהעם היקר הזה יחדל מלהתקטב, ויתחיל להתכתב.

מותר לשאול שאלות, אבל חשוב בהרבה לחכות לתשובה, מפני שזוהי הגדרת האהבה.

הספר הזה הוא מעין קובץ תשובות לשאלות שנשאלות כל העת. זו איננה משנה סדורה. אין צורך לקרוא בו לפי הסדר. היכן שתפתחו, ייפתח לכם **שַׁעַר בְּעֵת נְעִילַת שַׁעַר**.

הַיּוֹם יִפְנֶה. הַשֶּׁמֶשׁ יָבֵא וַיִּפְנֶה. נְבוֹאָה שְׁעָרֶיךָ. הספר הזה מנסה לאחות שברי לוחות בין אח לבין אחות, בין אהוב לבין אהובתו. יחד, ננסה להמציא מחילה לפני שעת הנעילה.

---

6 במדבר יד, כ.

הנה אנחנו באים למקום אֲשֶׁר לְהִבָּתְּ שְׁלֵהֶבֶת.⁷ ומִים רַבִּים לֹא יוּכְלוּ
לְכַבֹּת אֶת הָאֵהָבָה הַזֹּאת.⁸

הנני הענייה ממעש, מחכה איתכם לתשובה.

ימימה מזרחי

ירושלים, אלול תשע"ח

---

7 מוסף של יום כיפור.

8 שיר השירים ה, ז.

חלק א

נושא עיון

לְךָ, אֱלֹהֵי, תְּשׁוּקָתִי

רבי אברהם אבן עזרא

לְךָ אֱלֹהֵי תְּשׁוּקָתִי בְּךָ חֲשָׁקִי וְאֶהְבֶּתִי
לְךָ לְבִי וְכִלְיוֹתַי לְךָ רוּחִי וְנִשְׁמָתִי
לְךָ יָדַי לְךָ רַגְלֵי וּמַמְךָ הִיא תְּכֻנֹתַי
לְךָ עֲצָמֵי לְךָ דָּמִי וְעוֹרִי עִם גּוּפִי
לְךָ עֵינַי וְרַעֲיוֹנֵי וְצוּרְתִי וְתַבְנִיתִי
לְךָ רוּחִי לְךָ כֹּחִי וּמִבְטָחִי וְתַקְוֹתִי
לְךָ לְבִי וְדָם חֲלָבֵי כֶּשֶׁה אֶקְרִיב וְעוֹלָתִי
לְךָ יְחִיד בְּלִי שֵׁנִי לְךָ תּוֹדָה יְחִידָתִי
לְךָ מַלְכוּת לְךָ גְּאוּת לְךָ תְּאוֹת תְּהַלָּתִי
לְךָ עֲזָרָה בְּעַת צָרָה הִיָּה עֲזָרִי בְּצָרָתִי
לְךָ אוֹחִיל בְּעַת אֲחִיל כִּי־לֹדָה בְּאַנְחָתִי
לְךָ שְׂבָרִי רִפְּאָה שְׂבָרִי וְאֵת צִרִי וּמִקְּתִי
לְךָ אֶהְמָה וְלֹא אֶדְמָה עַד־י תֵּאִיר אֶפְלָתִי

לָךְ נִצַּח בָּךְ אֲבִטַח וְאַתָּה הוּא אֵילוּתִי
 לָךְ אֲזַעֵק בָּךְ אֲדַבֵּק עָדִי שׁוּבִי לְאֲדַמְתִּי
 לָךְ אֲנִי בְּעוּדֵי חַי וְאַף כִּי אַחֲרֵי מוֹתִי
 לָךְ אוֹדָה וְאַתְּוָדָה עָלַי חֲטָאֵי וְרִשְׁעוֹתַי
 לָךְ יִשְׁעֵי סֶלַח רִשְׁעֵי וְאַתּ פִּשְׁעֵי וְאַשְׁמֹתַי
 לָךְ אֶכְפֵּי וְאַפְרֹשׁ כִּפֵּי שְׁמַע נָא אֶת תְּחִנָּתִי
 לָךְ אֶבְכֶּה בְּלֵב נִדְכָּה בְּרַב שִׁיחֵי וְתוֹגָתִי
 לָךְ חֶסֶד לָךְ חֶמְלָה חֶמַל עַל כָּל תְּלֵאוֹתַי
 וְגָדוֹל מִנְשׂוֹא חֲטָאֵי וְגָדְלָה יָד מְשׁוּבָתִי
 וְלִכְּן גָּדְלוּ צִירֵי וְקִצְרֵי זְרִיעֹתַי
 וְאוֹי עָלַי וְהָה לִי אִם תְּדִינְנִי כְרִשְׁעוֹתַי
 וְיִצְרֵי צוּרֵי תְּמִיד כְּמוֹ שֶׁטֶן לְעַמְּתִי
 יַעֲצֵנִי וּפְתַנֵּי בְּמוֹעֲצוֹת לְרַעֲתִי
 וְעֲלִיו לֹא עָלַי בְּלִתּוֹ חֲמָסִי עִם תְּלוֹנָתִי
 וְעַת יַעֲלוּ עָלַי לְבֵי עוֹנוֹתַי בְּמִשְׁתִּי
 מֵאֵד אֶפְחַד וְגַם אֶרְעַד מֵאֵד יִגְדַל מְהוּמָתִי
 וְאַרְגַּז עַת אֶהֱי זֹכֵר לְפָנֶיךָ מַעֲוֹתִי
 וְאַעֲמַד נִגְדְךָ עִירִים וְיִמָּה תִהְיֶה תְּשׁוּבָתִי
 בְּיוֹם בִּי יַעֲנֶה כַחֲשֵׁי וְאֶכֶל מִפְרֵי דָתִי
 וְיִבֹאוּ יְמֵי שְׁלוֹם וְתִקְרַב עֵת פְּקֻדָּתִי
 וְשִׁמְעֶךָ עַת שְׁמַעְתִּיהוּ מֵאֵד זְעַתִּי וְיִרְאֵתִי
 וְיִמָּד לְפָנֶיךָ וְיִיְהִי תַמְרוֹתִי
 וְאִיךָ חֶשְׁבוֹן לָךְ אֶתּוֹן וְאִיךָ אֲצַדֵּק בְּטַעֲנָתִי
 וְאַשְׁמֵתִי וְאַרְבֵּתִי וּבְגַדְתִּי וּבְזִיתִי
 וְגִזְלֹתִי וְגִנְבֹתִי הִרְעוֹתִי וְהִרְשַׁעְתִּי
 וְגַם זְדוֹתִי וְחַמְסוֹתִי וְחַטָּאתִי וְהִחַטָּאתִי

וְטַעֲתִי וְעֵצְתִי וְכַזְבֹּתִי וְכַפְרֹתִי
וְלוֹצֲצֹתִי וְגַם לְצַתִּי וּמְרֹדְתִי וּמְרִיתִי
וְנֹאצְתִי וְנֹאפְתִי וְסֹרְרֹתִי וְסֹרְחֹתִי
וְעוֹיֹתִי וְהַעֲוִיֹתִי וּפְשַׁעֲתִי וּפְגַמֹתִי
וְצָרְרֹתִי וְצַעֲרֹתִי וְקַלְלֹתִי וְקַלְקַלְתִּי
וְרִשְׁעֹתִי וְשַׁחֲתֹתִי וְתַעֲבֹבֹתִי וְתַעֲתִי
וְסֹרְתִי מִדְרָכֶיךָ וְכַסְתָּנִי כְלָמְתִי
וְהַגְדַלְתִּי עֲשׂוֹת רִשְׁעִי וְהַחֲזַקְתִּי בְרִשְׁעֹתִי
וְכַחֲשִׁיתִי וּמַעַלְתִּי וְעַשְׂקֹתִי וְרִצּוֹתִי
וְחִטָּאתִי בְרֹאשִׁיתִי וְרִשְׁעֹתִי בְאַחֲרִיתִי
וְאֲשַׁמְתִּי בִילְדוֹתַי וּבַגְדֹתַי בְּזַקְנֹתַי
וּבַחֲלֹתַי בְּתוֹרְתְךָ וּבַחֲרֹתַי בְּתוֹרָתִי
וְעַזְבֹתִי רְצוֹנְךָ וְהִלַכְתִּי בְתַאֲוֹתִי
וְהִשְׁלַמְתִּי רְצוֹן יִצְרִי וְלֹא בִנְתִי לְאַחֲרִיתִי
וְהִרְבִּיתִי לְהוֹסִיף חֲטָא עָלַי רִשְׁעִי וְחֹבֹבֹתִי
וְלִכֵּן כִּסְתָהּ פְּנֵי כְלָמְתִי וְגַם בּוֹשֵׁתִי
וְאִין לִי בְלִתְךָ מְנוּס וּמִמָּה הִיא סְלִיחָתִי
וּמוֹחַל בְּלִתְךָ אִין וּמֵאֲתֶךָ מַחֲלִיתִי
וְאִם תְּבִיא בְּמִשְׁפָּט עֲבָדְךָ מֵהָ הִיא גְבוּרָתִי
וּמֵהָ אֲנִי וּמֵהָ חַיִּי וּמֵהָ כַחִּי וְעֵצְמֹתִי
כְּקוֹשׁ נֶדֶף מֵאֵד נְהַדְּף וְאִיךָ תִּזְכֹּר מִשׁוֹגָתִי
וְנֹאֲלַמְתִּי וְנִכְלַמְתִּי וְכַסְתָּנִי כְלָמְתִי
רְצוֹנְךָ אֲשַׁאֲלֶה תְּמִיד לְמִלְאוֹת אֶת שְׂאֵלְתִי
וְהֶרֶב כְּבִסְנִי מֵעוֹנוֹתִי וְחִטָּאתִי
וְהִבֵּט רַב תְּלֹאוֹתַי וְדִלּוֹתַי בְּגִלוֹתַי
וְאֵל נָא תַעֲלֵם אֲזַנְךָ לְרוּחֹתִי לְשׁוֹעֲתִי

עֲרַב עֲבָדְךָ לְטוֹבָה גַם אֲמַר נָא דִּי לְצַרְתִּי
וְהִרְאֵנִי תְשׁוּעָתְךָ בְּטָרִם יוֹם תְּמוּתָתִי
וְיוֹם נִפְלִי בְּפֶחַ מוֹקָשֵׁי סִמְךָ נָא אֶת נְפִילְתִּי
וְלַעֲנָה שְׁבַעַה נִפְשִׁי עַדִּי קִצְצִיתִי בְּחִיתִי
עֲשֵׂה עִמִּי לְטוֹבָה אוֹת וְקוּמָה נָא לְעֲזָרְתִּי
הֲכִי אֲתָה מִנֵּת חֶלְקִי וְרִנָּתִי וְטוֹבָתִי
וְגוֹרְלִי וּמַהֲלָלִי וְכָל גִּילִי וְשִׂמְחָתִי
שְׁשׁוֹן לְבִי וְאוֹר עֵינָי וּמַעַדִּי וְחִמְדָּתִי
וּמְרַגְוֵעִי וְשַׁעֲשׁוּעֵי מְנוּחָתִי וְשִׁלְוֹתִי
הַבִּינֵנִי עֲבוֹדָתְךָ וְלֶךְ תְּהִיָּה עֲבוֹדָתִי
הַשִּׁיבֵנִי וְאֲשׁוּבָה וְתַרְצָה אֶת תְּשׁוּבָתִי
וְהוֹרֵנִי דְרָכֶיךָ וְיִשָּׁר אֶת נְתִיבָתִי
וְתִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי וְתַעֲנֵה אֶת עֲתִירָתִי
בְּכָל לְבִי דְרֹשְׁתִּיךָ עֲנֵנִי יְהִי דְרִישְׁתִּי
אֲנֹסֶךָ אֶת דְּמַעֵי לֶךְ מַחֵה חֲטָאֵי בְּדַמְעָתִי
וּנְפֹשִׁי אֲמַרָה חֶלְקִי יְיָ הִיא וְנִחַלְתִּי
אֲסֹף נָא אֶת עֲוֹנוֹתַי בְּחֶסֶדְךָ יוֹם אֲסִיפְתִּי
וְיוֹם לְכַתִּי לְפָנֶיךָ רַצָּה נָא אֶת הַלִּיכָתִי
וְעַם עוֹשֵׂי רְצוֹנְךָ תְּנֵה שֹׂכְרֵי פְעֻלָּתִי
וְתִשְׁלַח מִלְּאֲכֵי הַחֹן וְיִצְאוּ נָא לְעַמְתִּי
וְשִׁלּוּם בּוֹאֵךְ יֹאמְרוּ בְּקוֹל אֶחָד בְּבִיאָתִי
יְבִיאֻנִי לְגַן עֵדֶנְךָ וְשֵׁם תְּהִיָּה יְשִׁיבָתִי
וְאֲתַעֲדֵן בְּאוֹרְךָ וְשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתִי
וְאוֹר גְּנוּז לְפָנֶיךָ יְהִי סִתְרִי וְסִכָּתִי
וְתַחַת צֶל כְּנָפֶיךָ תְּנֵה נָא אֶת מַחְצָתִי.

שוטטו בחוצות

”שוטטו בחוצות ירושלים”, אומר הנביא. **”שוטטו וראו אם יש מבקש אמונה, ואסלח לה.”**¹ אם תמצאו איש אחד בחוצות ירושלים והוא מבקש אמונה – אסלח לה, לעיר כולה!”

ואני רוצה לנצל את הפסוק הזה, כי הוא פותח פתח ענק לכפרה הענקית של הכיפור, פתח שאיש אינו מתייחס אליו בדרך כלל. באתי לדווח לך, ריבונו של עולם, שאני משוטטת ברחובות ירושלים וברחובות תל אביב ובהרבה מאוד ערים נוספות ומגלה נפלאות. איש מבקש אמונה אתה מחפש? היכלות מלאים מפה לפה אני רואה. אנשים מתקבצים, עוברים מ”ערב התעוררות” ל”סיור סליחות” וחוצות העיר נדמים כמסיבת פיג’מות ענקית. כולם ברחובות, ומה הן מחפשות, מה הם מחפשים? אמונה, רק אמונה הם מבקשים. כולם נקווים יחד וכולם עם הפנים למעלה. וגם אנחנו נבקש אמונה, כי זה

---

1 ירמיהו ה, א.

אחד הדברים הגדולים ביותר שיש בעולם ואם יש לך את זה – "וְאֶסְלַח לָהּ, ואסלח לה!"

רבי לוי יצחק מברדיצ'ב ידע להצביע על הנקודה הזאת בדיבורי אהבה גדולים על בני עמו. סיפורים רבים על רבי לוי יצחק מתחילים במוטיב החוזר הבא: ערב יום כיפור, כל אנשי הקהילה בבית הכנסת בהמתנה לתפילת כל נדרי ורק הצדיק עדיין לא הגיע. בחרתי לכאן סיפור אחד מני רבים:

שנה אחת, הצדיק רבי לוי יצחק מברדיצ'ב מגיע בליל כיפור לבית המדרש, והיה הולך אנה ואנה ולא התחיל להתפלל כל נדרי. פתאום הוא רואה בקרן זווית אדם יושב בוכה.

"מפני מה אתה בוכה?"

"רבי, איך לא אבכה. בשנה שעברה היה לי כל טוב, ואילו עכשיו אני גלמוד וחסר כל. ואתה חושב שלא התנהגתי יפה? הייתי מאכיל ומשקה כל מי שהיה עובר ליד ביתי. גם אשתי היתה צדקת. ובא היושב במרומים ולקח את אשתי ומתה. ולא היה לו די בכך, ושרף את ביתי. ואין לי אשה ולא בית ונשארתי עם שישה יתומים. וסידור עבה היה לי, שהיו בו כל תפילות יום הכיפורים, ולא הייתי צריך להפך ולחפש את הדפים ולמצוא את התפילה. ועכשיו, אין לי את הסידור. וכי יכול אני לסלוח לוי?"

מיד ציווה הרב לחפש בבית המדרש, אולי יש עוד סידור כזה. וחיפשו ומצאו ונתנו לאיש. ישב האיש, והיה מהפך דף אחרי דף, ובודק את הסידור, אם יש בו כסדר שהיה בסידור שלו. וככה שעה אחת, וכל אותה עת עומד הרב וממתין.

”נו?” אמר הרבי בסוף. ”עכשיו אתה סולח לו?”

”עכשיו אני סולח”.

אז ניגש הרבי אל התיבה והתחיל: ”כל נדרי ואסרי...”²

הסיפור הזה מרגש אותי עד דמעות, כי כל כך הרבה אנשים ונשים איבדו, איבדו, איבדו. איבדו דברים ואיבדו אמון. ”ה’, מה לא לקחת ממני השנה. אין לי חשק שוב ליום כיפור, לעמוד מולך, להאמין בכל הדתיות הזאת, בכל ההדתה הזאת”. ורבי לוי יצחק מברדיצ’ב אומר: יש אבדות שאי־אפשר להחזירן. הורים, למשל. אי־אפשר להחזיר אב או אם. אנשים איבדו דברים ואיבדו אמון אבל אם יש להם סידור, אם יש להם את הקשר עם ה’, אז ”סלחתי לך, ה’. נו, סולח לך על הכול. רק את רוח קִדְשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי. אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ”.³

”הסידור ינחם אותך?” שואל רבי לוי יצחק את אותו יהודי, כי הסידור הוא תמצית הקשר עם הקב”ה. ”סידור מנחם אותי”, משיב האישי ואפשר עכשיו לפתוח את תפילות יום כיפור. ואין יהודי שסידור לא מנחם אותו. אני לא מכירה יהודי או יהודייה שמחזור של יום הכיפורים לא יביא אותם ”לסלוח” לקב”ה.

”ה’, אתה יודע, איבדתי הרבה השנה. אבל אותך, אותך אל תיקח לי. הַשִּׁיבָה לִי שְׁשׂוֹן יִשְׁעֶךָ”⁴ שיישאר בי אלוקים”, כולנו מבקשים בעשרת ימי תשובה, כאנשים סהרוריים בלילות וזה פשוט מהמם. אני

---

2 מובא בספר ”אוהב ואהוב”, שמחה רז.

3 תהלים נא, יג.

4 תהלים נא, יד.

רואה אנשים שבאים לְהִדָּת את עצמם (מלשון הדתה). נשים באות לשיעורים שלי לְהִדָּת את עצמן. באמת שאיש לא ציווה עליהן. אנחנו פשוט בימים של אהבה ענקית והיא מושכת כמו מגנט.